

85. VUOSIKERTA • 8,50 €

SUOMEN SOTILAS

**VIRO
NATOSSA**

RIIPPUMATON SOTILASAIKAKAUSJULKAISU 2•2004

HORNETIN

**KYPÄRÄ-
NÄYTTÖ**

Iskukykytutkimus:

**ISKUKYKYÄ,
USKOTTAVUUTTA
JA ULOTTUVUUTTA**

www.suomensotilas.fi

85. VUOSIKERTA

OSOITE

Döbelninkatu 2, 6 krs,
00260 Helsinki
Vaihde: (09) 496 189
Fax: (09) 492 058

www.suomensotilas.fi

toimitus@suomensotilas.fi

Toimituksen sähköpostiosoitteet:
etunimi.sukunimi@suomensotilas.fi

PÄÄTOIMITTAJA

Jaakko Puuperä
(09) 496 014
GSM 050 590 3964

TOIMITUSSIHTEERI JA WEBMASTER

Marko Eriksson
GSM 040 515 0567

AVUSTAJAT

Suomen Sotilaan kotisivuilla
osoitteessa www.suomensotilas.fi

TAITTAJA

Ilkka Pitkänen

KUSTANTAJA

Kustannus Oy Suomen Mies

MARKKINOINTI

Kim Vinari (09) 454 8601

OSOITTEENMUUTOKSET JA TILAUKSET

Leif-Eric Rosendal
(09) 496 189
toimisto@suomensotilas.fi

TILAUSHINNAT

Ilmestyy 6+1 kertaa vuodessa;
kestotilaus 50 e / vsk,
määräaikaistilaus 55 e / vsk,
opisk. ja varusmiehet 44 e / vsk

Palvelukortti sivulla 65

Levikki 13 864

Irtonumeromyynti

Akateeminen kirjakauppa

ILMOITUSMYynti

BOGATUS OY
Puh: (09) 350 8740
Fax: (09) 350 87450

KIRJAPAINO

Itä-Uudenmaan Paino
Seppäläntie 47-51 PL 66
07901 Loviisa

SEURAAVA NUMERO

3/2004 ilmestyy kesäkuussa.
Aineistopäivä 10.5.2004

ISSN-1237-8704

Aikakauslehtien liiton jäsen

2 Taito

Lujastakaan tahdosta tai teknisestä ja materiaalisesta ylivoimasta ei ole hyötyä jos joukoilla ja johtajilla ei ole taitoa käyttää välinettä. Tieto ja taito ovat nykyään avainasemassa kaikilla inhimillisen toiminnan osa-alueilla. Aikaisemmasta poiketen tekniikka tekee taito- ja tietoylivoiman hyväksikäyttämisen entistä helpommaksi ja musertavammaksi.

Osaamiseen kohdistuu nykyisin kovia odotuksia kaikissa organisaatioissa niiden kaikilla tasoilla. Siviilimaailmassa muodissa ollut korkeakoulutettujen määrän lisääminen laadusta piittaamatta ei ole kuitenkaan vastaus tähän vaatimukseen. Niin siviiliyhteiskunnassa kuin puolustusvoimiemme ylimmässä johdossa onkin havaittu koulutukselliset vääristymät ja alettu peräänkuuluttaa myös käytännön osaamisen tarvetta. Pelkillä eversteillä ja maistereilla kun ei sotia voiteta. Mutta osaamiseen kohdistuvat uudet paineet eivät kohdistu yksin teknisiin tai käytännön taitoihin. Tarvitsemme myös yhä parempia organisatorisia ja johtamistaidollisia avuja, siis käytännön osaajien lisäksi entistä enemmän juuri niitä everstejä ja maistereita. Tarvitsemme enemmän entistä eriytyvämpää ja kapeampaakin teoreettista ja käytännöllistä erikoisosaamista. Toisaalta tarvitsemme saman aikaisesti yhä muuntautumiskykyisempiä ja laajempialaisia sekä laajemmin sivistyneitä yleisjohtajia.

Millään organisaatiolla ei voi olla enää varaa kuvitella, että se voisi tuottaa yksin tehokkaasti kaikkien alojen asiantuntijoita. Ihmiskuvan on kehityttävä vastaamaan traditioiden ja uskomusten sijasta todellisuutta ja olemassa olevaa tietoa. Etenemisen ja uran on perustuttava tulevaisuudessa organisaation todellisiin tarpeisiin ja yksilön taitoihin. Täydellisen sotilaan mallista on luovuttava ja on osattava löytää erilaiset ihmiset ja oikeat taitajat erilaisiin ja eri tasoihin tehtäviin. Olisi myönnettävä, että sodan ajan komentajatehtäviin tarvitaan yleensä aivan eri tyyppisiä ihmisiä, kuin tutkijan kammioon tai kentälle. Vaatimusten muuttuessa nopeasti, ei laaja-alaisin monilahjakuuskaan voi pysyä riittävän taitavana joka asiassa. Osaamista vaaditaan kaikilta. Eri tehtävissä vaaditaan vaan kovin erilaista osaamista ja erilaisia ominaisuuksia, aivan kuten syväjohtamisen malleissa on puhuttu jo vuosia.

Puolustusvoimissamme on hyvät perinteet jatkuvasta koulutuksesta läpi uran. Jotta sotilaamme virassa ja reservissä suoriutuisivat jatkossakin tehtävistään, olisi myös mahdollistettava entistä joustavampi, tarvittaessa horisontaalinen urakehitys ja keskittyminen läpi uran johonkin vaativaan erityisosaamisen alueeseen, vaikka välillä vieraan leivissäkin työskennellen. Ei riitä, että vaaditaan siviiliyhteiskunnalta sotilastutkintojen ja sotilaskoulutuksen hyväksymistä siviilitutkintoihin rinnastettavaksi, vaan on samalla hyväksyttävä siviilitutkinnot puolustusvoimissa nykyistä laajemmin tehtäviin joihin ne sopivat. On mahdollistettava entistä houkuttelevampi eteneminen uralla puolustusvoimissa myös siviilitaustaisille ja päin vastoin. Näin voidaan hyödyntää kaikki yhteiskunnassa olevat resurssit ja taito ja mahdollistaa nykyistä tehokkaampi työssä oppiminen. Jos työntekijää heitellään uraputkessa jatkuvasti tehtävästä toiseen, on vaarana, että johtajaksi etenevä tippuu kiihkeän kehityksen kärryiltä ja hänestä tulee kaikesta ei mitään ymmärtävä uraohjus.

Osaamisen ja taidon säilyminen puolustusvoimissamme taataan parhaiten lisäämällä tiedon ja työvoiman vaihtoa siviiliyhteiskunnan ja asevoimien välillä. Asevelvollisuusjärjestelmä on tässäkin mielessä loistava perusratkaisu. Siitä, samoin kuin maanpuolustustahdosta pitäisi vaan osata ottaa nykyistäkin enemmän irti myös kokonaisturvallisuuden kehittämiseksi, uudetkin uhkat huomioiden. Tämän suuntaisia lupaavia esimerkkejä ovat muiden muassa päällystön jatkokoulutusjärjestelmä ja maakuntajoukot. Tulevaisuus näyttää kuinka ne onnistuvat haastavissa rooleissaan ja osataanko niistä ottaa kaikki teho ja taito irti.

JAAKKO PUUPERÄ
jaakko.puupera@suomensotilas.fi

5.4.2004

KUVA: JAAKKO PUUPERÄ

Koeajossa CROTALE

Suomen Sotilas koeajoi osin kotimaista alkuperää olevan Crotale NG -ilmatorjuntaohjusjärjestelmän Rovaniemen hienoissa talvimaisemissa. Lue *sivulta 54* alkaen saiko heitinmies ja tulenjohtokomentaja, ylil res **Tony Ritanoro** ajoneuvoa edes käyntiin...

KUVA: HENRIK ELO

Kypäränäyttö ja uudet ohjukset tuovat lisätehoa Horneteihin.

Kypäränäyttö torjunta- hävittäjiin

Iskukykytutkimuksessa esitetään Hornetien käyttötarkoituksen laajentamista hävittäjätorjunnasta myös maataistelun tukemiseen kaukoavukuteisella tulella (ks. *sivut 16-27*). Ilmavoimissa nähdään kuitenkin samalla tarve kehittää asejärjestelmän päättehtävää – hävittäjätorjuntaa. Keskeinen osa ilmataistelukyvyyn parantamisessa on kypäränäytöllä, josta **Harri Tilvis** kirjoittaa *sivuilla 44-47*.

Viron meri-, maa- ja ilmavoimien lippuvartio paraatissa 24.2.2004.

Viro Natossa 2.4.2004 alkaen

VIRON PALUU EUROOPPAAN

■ Viroksi Itämeri on Läänemeri – läntinen meri. Ensi vapusta alkaen se onkin jälleen lännen sisämeri, kun Venäjää lukuunottamatta kaikki Itämeren rantavaltiot kuuluvat Euroopan Unioniin. Mutta kasvaako turvallisuus? Viro on ollut Natossa tämän lehden ilmestyessä viikkoja ja sen EU-jäsenyyteen on aikaa enää päiviä. Saako asevelvollisuus ja oman maan puolustus mennä sotilasliiton myötä? Mitä Viro saa Natosta ja mitä se maksaa? Everstiluutnantti **Lauri Väättänen** kirjoittaa *sivuilla 36–40* uudesta Nato-maasta ja sen asevoimista. **Jukka I Mattila** puolestaan esittelee *sivuilla 40–42* Viron asevoimien nykykokoontaan.

NATO JA MIINAT

■ Nato-jäsenyys ja jalkaväkimiinakielto ovat puhuttaneet aiheestakin tänä keväänä Suomessa. Eversti **Ismo Turunen** haastatteli maaliskuussa Puolustusministeriön kansallisen puolustuspolitiikan yksikön johtajaa, kenraalimajuri **Hannu Herrasta**. Herranen johti sotilaallisia vaikutuksia käsittelevää alatyöryhmää puolustusministeriön selvittäessä mahdollisen liittoutumisen vaikutuksia. Hän toimi myös puheenjohtajana nk. miinatyöryhmässä. Herrasen haastattelu *sivuilla 30–32*.

Eräs "miinatyöryhmän" suosittelu korvaava järjestelmä olisi FLY K -lähipuolustusheitin, pystykuva. Vaakakavassa lähipuolustusheitimen 100x50 metrin vaikutusalue simuloituna savuheitin.

SUOMEN SOTILAS

RIIPPUMATON SOTILASAIKAKAUSJULKAISU

2/2004

- 6 JYVÄLLÄ** Koko kansan Aatu on poissa – Adolf Ehrnrooth 1905–2004 *Jaakko Puuperä* • Madridin pommi-isku: Terrori palasi Eurooppaan *Mikael Halila* • Maaialmalta *Pertti Lappalainen* • Suomalaista Sisua jatkossakin • Siviilisaatioiden yhteentörmäys *Lars-Olof Fredriksson* • Patruunat vähissä myös briteillä? *Jaakko Puuperä* • Paluu järkijäljelle *Ismo Turunen*
- 16 ISKUKYKYTUTKIMUS** Syvää tulta ja liikkettä *Jaakko Puuperä* • Mitä iskukyky maksaa ja miten sitä tutkittiin? *Jaakko Puuperä* • Liian kalliit kopterit *Jaakko Puuperä* • Onko järkee vai ei? *Mikael Halila*
- 30** Natojäsenyys ja miinat – ”Suomi päättäisi itse Natossakin” sanoo kenraalimajuri Hannu Herranen *Ismo Turunen*
- 36 VIROEXTRA** Minkäläiseen Natoon Viro liittyi – ja minkälainen on Viron sotaväki Natossa? • Asevelvollisuudesta ei ole päätetty luopua *Lauri Väättänen* • Viron puolustusvoimat 2004 *Jukka I. Mattila*
- 44** Kypäränäytöt tulevat Hornettiin *Harri Tilvis*
- 49 TAUKO** Miss Saigon – näytelmä sotilaankin makuun *Esa Piisilä* • Aliupseerikoulu haisee hyvältä... *Ulla Lundqvist* • Suomen Sotilas 80 vuotta sitten: Kiroilemalla Pariisiin • Kaaderilaulajat 10 vuotta *Aarno Suorsa* • Naapureistamme kirjoitettua *Markus Anaja*
- 51** Heraldikassa totta ja tarua ritareista *Jukka Suvisaari*
- 54 KOEJO** osa VIII: Crotale NG -ilmatorjuntaohjusjärjestelmä – amerikkalais-ranskalais-suomalaisen yhteistyön tulos *Marko Eriksson ja Jaakko Puuperä*
- 56** Panssaroitu ilmatorjunta osa VII: Ilmatorjuntaohjus 90 Crotale *Matti Virolainen*
- 58** Palautteet: Marksman puhuttaa *Ahti Lappi, Pauli Thomenius, Aapo Cederberg ja Jaakko Puuperä* • Kobran paristot *Pasi Lönnberg*
- 66** Comanche historiaa – onko Raptorilla sama kohtalo? *Jukka Knuuti*

KANSI: HENRIK ELO

JULKAISTAVA AINEISTO. Aineisto hyväksytään julkaistavaksi ehdoin, että kustannus Oy Suomen Mies saa aineistoon hyvän kustannustavan puitteissa eri korvauksia vapaan käyttöoikeuden tiedonvälitystoiminnassaan, ellei muuta ole nimenomaisesti sovittu.

TILAAJAREKISTERI. Lehden tilaajarekisteriä voidaan käyttää suoramarkkinointitarkoituksiin. Niitä lehden tilaajia, jotka eivät halua että heidän tietojensa käytetään, pyydetään ilmoittamaan siitä lehden tilauksen yhteydessä.